

Samarbeidsavtale mellom Sametinget og Trondheim kommune

1. Bakgrunn

Trondheim kommune er en kommune med innbyggere fra alle samiske språkområder. Avtalen er basert på at Sametinget og Trondheim kommune skal arbeide sammen med styrking og utvikling av samisk språk og kultur. Et aktivt forhold til den samiske delen av vår arv er viktig både for den samiske befolkningen og for majoritetsbefolkningen.

Partene legger til grunn internasjonale avtaler og forpliktelser om urfolks rettigheter. Avtalen skal fremme, styrke og utvikle god praksis, dialog og samarbeid som ivaretar slike rettigheter.

Det er behov for å etablere samarbeid mellom partene i saker som berører samiske forhold i kommunen. Partene vil arbeide aktivt for å fremme likeverd og forhindre negativ diskriminering.

Samarbeidet gjennom denne avtalen skjer på frivillig basis mellom to likeverdige parter. Denne avtalen er ikke til hinder for samarbeid utover det som er nevnt i avtalen

2. Formål

Avtalen skal legge forholdene til rette for et langsiktig, godt og forpliktende samarbeid mellom partene i saker som angår samer og samiske forhold i Trondheim.

Partene skal legge til rette for at samene skal kunne revitalisere, bevare og utvikle sine språk og sin kultur. Partene ser at de har et særskilt ansvar for å ta vare på, og legge til rette for utvikling av sørsamisk språk, kultur og samfunn for øvrig.

Innbyggerne i Trondheim skal få en større innsikt og forståelse og bevissthet for samisk kultur.

3. Kommunale planer

Partene anerkjenner at samene i Trondheim har rett til å ivareta og utvikle sin kultur og sitt språk og at samiske språk og samisk kultur er en ressurs for kommunen, og at dette bør gjenspeiles i kommunens overordnede planer.

Samiske interesser ivaretas i kommunens samfunnsdel og aktuelle delplaner, eksempelvis kulturskole, kunst og kultur, kulturminner, arenaplan m.fl.

4. Informasjon og synliggjøring

Partene har et felles ansvar for at innbyggerne i Trondheim er orientert om, og har kunnskap om byens samiske historie og samiske forhold i dag.

Kommunen informerer via sine nettsider om tilbud som kan angå den samiske befolkningen, herunder samiske barnehagetilbud, om rett til samisk språkopplæring, samiskspråklige tilbud og tolketjenester.

Kommunen synliggjør samisk språk og kultur gjennom visuelle uttrykk som eksempelvis via skilting, kunst, annonsering og lignende. Kommunen har ambisjoner om å sette opp skilt

med samiske navnet på Trondheim ved eksisterende byskilt og ved offentlige bygg der det er hensiktsmessig.

Sametinget informerer generelt om det samiske gjennom sine egne nettsider. De kan på forespørsel orientere kommunen om Sametingets ulike tilskuddsordninger og stipendordninger samt om Sametingets strategiske arbeid for å styrke, utvikle og bevare samiske språk, og om opplæring, kultur og næringsliv.

5. Språk og stedsnavn

Partene ser det som viktig å styrke samisk språk i hele kommunen. Dette innebærer opplæring i samisk språk, reell mulighet til bruk av samisk språk og synliggjøring av samisk språk i kommunen.

Samisk språk- og kulturkompetanse er viktig for å gi kvalifiserte tilbud. Kommunen gir ansatte mulighet til opplæring i samisk språk og kulturforståelse.

6. Kunst og kultur

Partene vil arbeide for samiske tiltak under Den kulturelle barnehagesekken, Den kulturelle skolesekken og Den kulturelle spaserstokken.

Samiske tiltak bakes inn i det kulturelle årshjulet for Trondheim kommune knyttet til "*Stein, saks og papir*".

Samisk kunst og kultur synliggjøres gjennom skulptur eller annen utsmykning plassert i offentlige rom i Trondheim by.

Ved utsmykking av nye offentlige bygg skal også samisk kunst vurderes.

Trondheim kommune ved biblioteket har en stor samisk samling av samisk litteratur som markedsføres og er tilgjengelig for byens innbyggere.

7. Samiske arenaer, møteplasser og arrangement

Trondheim arbeider med å realisere et møtested/permanent fysisk samisk rom for samiske aktiviteter i byen. Dette skjer i samarbeid med samiske organisasjoner.

Partene er enige i at intensjonen med en samisk møtested er å legge til rette for utvikling av et samisk miljø i byen, samt synliggjøre og tilgjengeliggjøre samisk språk og kultur, og bidra til økt fokus på dette.

Trondheim kommune vil i samarbeid med samiske organisasjoner og Trøndelag fylkeskommune tilrettelegge for en årlig markering av samenes nasjonaldag 6.februar.

8. Barn og unge - barnehager

Samiskspråklig barnehagetilbud er det viktigste enkelttiltaket for å sikre flere samiske språkbrukere. Trondheim kommune tilbyr et samiskspråklig barnehagetilbud til alle samiske barn der foreldrene ønsker det. Partene vil samarbeide om å videreutvikle et godt tilrettelagt samisk barnehagetilbud til alle samiske barn jfr. NOU 2016:18 «Hjertespråket». Det samiske barnehagetilbudet må driftes etter sterke språkmodeller, med samiskspråklig personell.

Sametinget tildeler tilskudd til barnehager som gir samisk barnehagetilbud Trondheim kommune.

Trondheim kommune gir aktuelle ansatte mulighet til å delta på Sametingets kompetansehevingstilbud, slik som seminarer og konferanser.

Kompetanseheving og rekruttering av ansatte med samiskspråklig kompetanse er avgjørende for et samisk barnehagetilbud. Trondheim kommune skal informere sine ansatte i barnehager og på skoler om tilskuddsordninger til etter- og videreutdanning i samisk for sine ansatte.

9. Opplæring

Det skal tilrettelegges for samisk opplæring i og på samisk gjennom hele skoleløpet (fra og med barnehage til og med grunnskolen). Det gis informasjon om rettighetene til samisk opplæring til innbyggerne i Trondheim via kommunens hjemmeside. I kommunens hjemmeside gis informasjon om samisk opplæring og samisk barnehagetilbud på sørsamisk, eventuelt et annet samisk språk.

Trondheim kommune prioriterer stedlig lærer, men ser at det kan være nødvendig med fjernundervisning der kvalifisert lærerkompetanse ikke er tilgjengelig.

Det er en målsetting at alle grunnskoleelever i Trondheim tilegner seg grunnleggende kunnskaper om samiske forhold basert på gjeldende planverk for grunnskolen.

10. Helse- og velferd

Trondheim kommune vil bestrebe seg på å tilrettelegge for at samiske brukere får et tilrettelagt tjenestetilbud innenfor hjemme- sosial og omsorgstjenesten.

Partene vil samarbeide om for å få fokus på samiske eldre i eldrepolitikken kommunen.

Trondheim kommune gjennomfører en kartlegging av eldres individuelle behov og utfordringer, og på bakgrunn av slik kartlegging tilrettelegger tiltak for samiske eldre.

Ved behov tilbys kommunens ansatte opplæring i samisk språk og kulturforståelse, og dets betydning innenfor helse og omsorgstjenester.

11. Rekruttering

Trondheim kommune vil jobbe med å rekruttere og tilrettelegge for faglig kompetanse innen de fagfelt som avtalen omhandler.

Trondheim kommune vektlegger samarbeid og prosjekter med samiske studenter og organisasjoner som kan bidra til rekruttering av fagfolk med samisk språk- og kulturkompetanse.

Det bør drøftes i universitetskommune-samarbeidet om mulighet for å øke forskning og utvikling på samiske tema, samt rekruttering av samiske studenter.

Samiske studenter skal oppleve Trondheim som en god by å bo og studere i.

12. Næringer

Partene skal i samarbeid med Trøndelag fylkeskommune og samiske organisasjoner bidra til at samisk kultur, mat, og "duedtie" promottes og gjøres tilgjengelig for byen.

13. Samarbeidets art

Samarbeidsavtalen skal være langsiktig, men skal gjelde i første omgang for 4 år.

Avtalen kan sies opp med et halvt års frist.

Det arrangeres et årlig møte mellom Trondheim kommune og det samiske miljøet i Trondheim.

Partene møtes en gang i året med gjennomgang, evaluering og eventuelt justering av avtalen.

Trondheim bystyre og Sametinget orienteres om arbeidet med oppfølging av avtalen.

14. Bærekraftsmål som berører avtalen

Tråante / Trondheim

Tråanten tjielte / Trondheim kommune

Saemiedigkie /Sametinget